

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudců Mgr. Věry Jachurové a Mgr. Bc. Jan Schneeweise v právní věci

žalobce: **ZPĚTNÝ LEASING, s.r.o.**, IČO: 11850400
se sídlem Obrnice, Nová výstavba 218
zastoupený Mgr. Rebekou Mořovskou Židuliakovou, advokátkou
se sídlem Praha 6, Krátký lán 138/8

proti

žalované: **Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**
se sídlem Praha 4, Kongresová 1666/2

o žalobě ze dne 20. 8. 2024 na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal ochrany proti nezákonnému zásahu, kterého se měl žalovaný dopustit tím, že dne 20. 6. 2024 v čase kolem 17:30 hodin příslušník Policie České republiky (dále též jen „policie“) vznesl při silniční kontrole vůči řidiči (zaměstnanci žalobce) požadavek na úhradu 8 600 Kč pod pohrůžkou zadržení či odejmutí tabulky státní poznávací značky motorového vozidla, nebo zabránění motorovému vozidlu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, a tím, že příslušník částku 8 600 Kč od řidiče žalobcem provozovaného vozidla vybral (dále jen „zásah“). Žalobce navrhl, aby soud rozsudkem konstatoval nezákonnost výše popsaného zásahu.

2. Nezákonnost žalobce spatřuje v tom, že žádný nedoplatek na pokutě za přestupek podle zákona o silničním provozu, zákona o pozemních komunikacích nebo zákona o silniční dopravě v době zásahu neměl. Žalobce proto podal stížnost podle § 42d zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o policii“). Policie však ve vyjádření ke stížnosti neuvedla ničeho konkrétního, zejména neuvedla, z jakého konkrétního pravomocného rozhodnutí má nedoplatek pocházet. Jelikož policie odkázala na celní úřad, obrátil se žalobce na tento správní orgán, který k věci uvedl pouze to, že se jednalo o neuhrazené pokuty, uložené ve správním řízení územně samosprávnými celky. Žádné konkrétní rozhodnutí však neoznačil. Za nepravdivé označil tvrzení celního úřadu, že vyrozumění o nedoplatku doručoval žalobci do datové schránky. Nebylo tedy identifikováno konkrétní pravomocné rozhodnutí, kterým by byla uložena pokuta, která by již byla splatná a nebyla uhrazena.
3. Žalobce má za to, že splnil zákonné podmínky ve smyslu § 82 s.ř.s. K přímému zkrácení na právech zdůraznil, že jakkoli částku 8 600 Kč zaplatil hotově řidič vozidla, krácen na právu byl samotný žalobce, neboť tvrzený nedoplatek byl evidován na jméno žalobce a finanční prostředky, které zaplatil řidič, byly zaplacený na účet žalobce. O evidenci nedoplatku na jméno žalobce pak svědčí kolonka „ID subjektu v CEPAN“ v části formuláře nadepsané „Údaje k úhradě“. V této kolonce je uvedeno číslo odpovídající IČ žalobce. Nezákonnost zásahu vyplývá ze skutečnosti, že žalobce žádný nedoplatek na pokutách neměl, neboť neexistovala pravomocná splatná rozhodnutí, s jejichž úhradou by žalobce byl v prodlení. K povaze úkonu uvedl, že i když právní předpis připouští právo podání stížnosti, nejedná se o opravný prostředek, z něž by následně vzešlo rozhodnutí, které by bylo možno napadat žalobou podle § 65 s.ř.s. Žalobce neshledává rozdíl mezi úpravou výběru kauce, která je konstantně judikována jako nezákonný zásah, a úpravou výběru údajného nedoplatku. Následek, kterým policie v obou případech hrozí, je obdobný, jakož je i obdobná míra formalizace procesu a obdobná právní úprava. Dle žalobce tedy jde o zásah ve smyslu § 82 s.ř.s. Jelikož policie jedná při výkonu dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu, jedná jako správní orgán. Výzva k zaplacení údajného nedoplatku není rozhodnutím, nýbrž faktickou výzvou, která nemá ani formální náležitosti rozhodnutí. Zásah byl zaměřen přímo proti žalobci. Finanční prostředky byly ze strany žalovaného vyžadovány z důvodu údajného dluhu žalobce a byly hrazeny ve prospěch žalobce. Nebyl-li by řidič přímo zaměstnancem žalobce, vzniklo by řidiči právo požadovat úhradu po žalobci, a tedy by byla naplněna druhá z podmínek, tj. že v důsledku zásahu bylo proti žalobci přímo zasazeno. Ostatně policisté hrozili odebráním registrační značky, která je vydávána provozovateli vozidla, přičemž tuto by si následně, po úhradě nedoplatku, mohl vyzvednout právě žalobce jako provozovatel vozidla.
4. Na závěr žalobce konstatoval, že žalovaný nepochybně finanční prostředky odvedl příslušnému celnímu úřadu. Proto by nebylo možné navrhopvat vydání konstitutivního či negatorního petitu. Žalobce se tedy domáhá toliko deklarace nezákonnosti zásahu.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě zdůraznil, že postup policistů na místě kontroly je v případě zjištění nedoplatku v Centrální evidenci přeplatků a nedoplatků (dále jen „CEPAN“) striktně dán § 42a a § 42b zákona o policii. Policistovi vzniká povinnost v případě neuhrazení zjištěného nedoplatku zabránit řidiči v další jízdě, až do doby uhrazení dlužné částky. V tomto ohledu doplnil, že Generálním ředitelstvím cel je umožněn policii dálkový

nepřetržitý přístup do databáze CEPAN pouze k získání informace nezbytné pro účely zjištění případného nedoplatku a jeho výše, aniž by měl policista možnost zasahovat do uvedené databáze. V případě, že došlo eventuálně k zaplacení nedoplatku již dříve, ale dosud nebyl tento nedoplatek připsán na účet správce, tento údaj policista na místě kontroly také nezjistí a je odkázán na údaj z databáze CEPAN. Policie nedisponuje přístupem k detailním informacím o podkladech ke vzniku nedoplatků, tyto informace poskytují výlučně celní úřady. Konstatoval, že policista též nedisponuje libovůli k postupu v případě, že při kontrole motorového vozidla zjistí dle záznamů v databázi CEPAN daňový nedoplatek řidiče či provozovatele vozidla, ale jeho postup je zákonem o policii upraven zcela pregnantně a policista musí obligatorně aplikovat ze zákona vyplývající postup. Z předloženého potvrzení o zaplacení nedoplatku, které bylo policisty vystaveno na základě vygenerovaných údajů z databáze CEPAN, je zřejmé, že v době kontroly motorového vozidla nedoplatek provozovatele vozidla, tedy žalobce, existoval.

6. Pokud žalobce považuje za nepravdivé tvrzení Celního úřadu pro hlavní město Prahu, pak není v souladu s příslušnými zákonnými ustanoveními, aby se na základě této úvahy předmětného údaje domáhal žalobou na ochranu před nezákonným zásahem podanou proti Policii ČR. Uvedené nápravy se musí domáhat u jiných orgánů.
7. Žalovaný poznamenal, že žalobce své tvrzení o neexistenci nedoplatku pravděpodobně opírá o skutečnost, že tentýž den v dopoledních hodinách došlo v cca 11:20 hodin ke kontrole dalšího, jiného motorového vozidla ve vlastnictví totožného provozovatele, tj. žalobce. Při této kontrole vyšlo najevo, že v databázi CEPAN je uveden nedoplatek ve výši 8 600 Kč, který byl řidičem vozidla uhrazen prostřednictvím platební karty. Dodal, že ani v případě, že policisté vybrali uvedenou částku dvakrát v jednom dni, nelze usuzovat, že se jedná o nezákonný postup a že dluh neexistoval. Je zjevné, že uvedená částka nebyla téhož dne ještě připsána na účet správce předmětné daně v důsledku platby kartou, a údaj se tak nemusí promítnout do údajů poskytnutých Generálním ředitelstvím cel ve smyslu § 42a zákona o policii a které mají k dispozici policisté při kontrole motorových vozidel. Pokud tedy policista uvedenou částku v databázi CEPAN náhledem registroval, je rovněž zjevné, že správce nedoplatku uvedenou částku ještě neměl připsanu na účet. V této souvislosti žalovaný poukázal na to, že lhůty pro převod finančních částek stanoví zákon č. 370/2017 Sb., o platebním styku (dále jen „zákon o platebním styku“). Žalovaný pak dotazem na Celní úřad pro hlavní město Prahu zjistil, že k zaúčtování uhrazených nedoplatků došlo nejdříve 21. 6. 2024. Zdůraznil, že Policii ČR je Generálním ředitelstvím cel umožněn dálkový nepřetržitý přístup do databáze CEPAN k získání informace o výši nedoplatku a detailním informacím o jeho původu pouze do okamžiku připsání dlužné částky na účet celního úřadu. Po připsání dlužné částky na účet celního úřadu je záznam o nedoplatku včetně jeho detailů z databáze CEPAN odstraněn. Policie ČR tedy v oblasti vybírání nedoplatků figuruje pouze jako orgán pověřený vybíráním případných nedoplatků od dlužníků, kdy veškerou agendu spojenou s nedoplatky vede příslušný správní orgán. Policie ČR není správcem databáze CEPAN a není ani povinna identifikovat žalobci jakkoli jeho pohledávky způsobem, kterého se dožaduje žalobce. Policie ČR rovněž nemá povinnost prověřovat pravomocnost konkrétního rozhodnutí o nedoplatku během silniční kontroly. Toto prověřování spadá do kompetence správních orgánů, které rozhodují o přestupcích.

8. Žalovaný dodal, že z přehledu pohledávek, který si žalovaný vyžádal u Celního úřadu pro hlavní město Prahu, je patrné, že v případě žalobce nedošlo úhradou částky 8 600 Kč k přeplatku, neboť dlužná částka plynoucí z uložených pokut převyšovala částku, která byla vybrána. Žalobce tak nemohl být postupem policistů zkrácen na svých právech.
9. Pokud měl žalobce pochybnosti ohledně existence či výše nedoplatků, měl postupovat podle § 151 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“). Jako prostředek ochrany proti neexistenci nedoplatku nebo jeho výši může jak řidič, tak provozovatel vozidla uplatnit námitku podle § 159 daňového řádu.
10. Žalovaný rovněž poukázal na to, že žalobce nespatřuje za nezákonný zásah nějaké nedefinované jednání zasahujících příslušníků, ale toliko skutečnost, že žádný nedoplatek v době zásahu neměl. Uzavřel, že policie postupovala na základě řádných podkladů, a proto nelze její zásah považovat za nezákonný.
11. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného uvedl, že odpovědnost žalovaného, jakožto orgánu veřejné moci, je objektivní. Postupoval-li tedy žalovaný na základě chybných podkladů či databází, které spravuje jiný orgán veřejné moci, jde v zásadě o interní záležitost žalovaného, pro kterou si pak žalovaný může žádat tento jiný orgán veřejné moci o regresní plnění, vznikne-li jemu samému platební povinnost vůči žalobci. Vůči žalobci však jako orgán veřejné moci vystupoval právě žalovaný, který vůči žalobci vznesl požadavek na zaplacení částky, která ve skutečnosti nebyla daňovým nedoplatkem, přičemž žalovaný žalobci hrozil zásadními následky v případě neuhrazení tohoto fiktivního dluhu. Proto je žalovaný nejen pasivně legitimován, ale též plně odpovědný za zásah. Žalobce ani nemůže žalovat jiný správní orgán kvůli tomu, že odejmutím registračních značek vozidla mu vyhrožovalo Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy.
12. Pro posouzení věci je dle žalobce podstatná skutečnost, že žalobce dříve existující nedoplatek uhradil, protože k momentu vymezeného zásahu žádný nedoplatek neexistoval.
13. Žalobce zpochybnil tvrzení žalovaného, že byl-li nedoplatek zaplacen dříve, policista to nezjistí. Poukázal na to, že žalovaný si je vědom skutečnosti, že částka 8 600 Kč byla téhož dne již uhrazena kartou. Zjevně tedy existuje interní informační systém, ze kterého je tato skutečnost zjištělná, resp. prokazatelně je možné, aby jeden policista zjistil, že jiný policista přijal určitou částku. Podle žalobce je interní věcí žalovaného, jak si zajistí sdílení informací s ostatními orgány veřejné moci, případně jednotlivými policisty. Konstatoval též, že pokud policisté vybírají platbu provedenou prostřednictvím platebního terminálu na jiný účet než na účet celního úřadu, pak jde o postup, který není dostatečně efektivní k zamezení požadavku na dvojí úhradu téhož nedoplatku.
14. Žalobci není zřejmé, jaké vlastní zjištění policisté na místě učinili ohledně existence nedoplatku. Žalovaný patrně tímto tvrzením odkazuje na záznam v databázi CEPAN a vyjádření celního úřadu, kterým však policisté nedisponovali. Dle žalobce to není podstatné, neboť policisté jsou oprávněni vybrat od žalobce finanční prostředky jen tehdy, pokud vskutku existuje nedoplatek na pokutě, který k momentu silniční kontroly trvá. Je zcela lhostejné, jaké podklady policisté pro své zjištění použijí; rozhodující je jen to, aby jejich závěr byl správný.

15. Žalobce se nemůže domáhat nápravy proti jinému orgánu, než který od něj nezákonně vybral finanční prostředky, aniž by měl žalobce jakoukoli nezaplacenou pokutu, tj. aniž by k tomu byl dán právní důvod.
16. Žalobce dále poukázal na neférovou obhajobu žalovaného, který uvedl, že policie má dálkový přístup do databáze CEPAN k získání informace o výši nedoplatku a detailním informacím o jeho původu, na jiném místě svého vyjádření však žalovaný tvrdil, že má přístup do CEPAN pouze k získání informace nezbytné pro účely zjištění výše nedoplatku, přičemž policie nedisponuje přístupem k detailním informacím o podkladech ke vzniku nedoplatků.
17. Řidič, u kterého byl údajný nedoplatek vybrán poprvé, si potvrzení u sebe ponechal. Nejedná se však o zákonnou povinnost řidiče. Tvzení o bezhotovostní úhradě nedoplatku až po připsání částky na účet správce daně nemá oporu v právním předpise a nemůže aprobovat, aby nedoplatek, jenž byl uhrazen bezhotovostně platební kartou, kdy k převodu peněz dochází okamžitě, byl nadále považován za neuhrazený. Žalobce nemá rovněž povinnost informovat řidiče svých vozidel, že dluh žalobce byl již zaplacen.
18. Žalovaný neidentifikoval žádné správní rozhodnutí, ve kterém měl nedoplatek spočívat. Rovněž řidiči nikdo nesdělil, v jakých konkrétních rozhodnutích měl nedoplatek mít původ. I kdyby rozhodnutí o uložení pokut existovala a byla by pravomocná, nebyl žalovaný oprávněn jejich úhradu požadovat opakovaně, když téhož dne identická částka již zaplacená byla.
19. V duplice žalovaný konstatoval, že žalobce uvedl několik ne zcela přesných informací, které nejsou v souladu se skutkovým stavem či příslušnými zákonnými ustanoveními. Poukázal na to, že žalobce již dne 21. 6. 2024, tedy den po vybrání uvedených nedoplatků, podal stížnost na postup policie podle § 42d zákona o policii. Tato písemnost byla doručena žalovanému datovou schránkou dne 21. 6. 2024. Toto datum je tedy dnem, kdy se žalovaný o platbách dozvěděl. Z přiloženého výpisu nedoplatků a plateb zaslaného Celním úřadem pro hlavní město Prahu žalovanému jasně vyplývá, že při předmětné odpolední platbě nemohl policista zjistit ani ověřit, že totožná částka byla uhrazena, neboť platba ještě v té době nebyla zúčtována správcem daně. Rovněž z údajů volně přístupných na webových stránkách Celní správy lze seznat, že neoznačený žadatel požadoval poskytnout informaci, kdy a jakým způsobem byla připsána na účet správce daně bezhotovostní platba, kterou vybrala Policie ČR při vymáhání nedoplatku CEPAN ze dne 20. 6. 2024. Povinným subjektem pak byla poskytnuta odpověď, že bezhotovostní platba ve výši 8 600 Kč byla na účet správce daně připsána dne 24. 6. 2024 prostřednictvím platebního terminálu. Z kontextu žádosti a jejího textu vyplývá, že uvedeným žadatelem mohl být žalobce či jeho zmocněnec.
20. Žalovaný k platbám prostřednictvím on-line terminálů doplnil, že dle údajů, které lze najít například na webových bankovních stránkách, se transakce na účet vedený u banky připsují následující pracovní den po provedení transakce, v případě účtu u jiné banky o den později. On-line terminály tedy neznamenají okamžité připsání platby na účet prodejce, jak tvrdí žalobce. Nadto není pravdou, že by žádný právní předpis nestanovil lhůtu pro připsání

bezhotovostních plateb, jak uvedl žalovaný. Tyto lhůty jsou naopak zákonem o platebním styku stanoveny.

21. Teprve po připsání dlužné částky na účet celního úřadu je záznam o nedoplatku včetně jeho detailů z databáze CEPAN odstraněn. Pokud je však takový údaj o nedoplatku v této databázi přítomen, je zjevné, že dosud na účet celního úřadu připsán nebyl a je stále evidován jako nezaplacený. Tento údaj je pro zasahujícího policistu na místě kontroly směrodatný.
22. Pokud by kontrolovaný subjekt doložil eventuální zaplacení nedoplatku potvrzením, které mu bylo vystaveno v souvislosti s předchozí silniční kontrolou, může policista takovou situaci posoudit a případně využít svého oprávnění dle § 42b odst. 7 zákona o policii, vztahujícího se na případy hodné zvláštního zřetele, a nemusí zadržet registrační značky motorového vozidla nebo zabránit tomuto vozidlu v jízdě. Pokud žalobce namítá, že potvrzení si řidič ponechal, je zjevné, že toto bez dalšího k uvedenému postupu zřejmě nepovede.
23. Žalovaný konstatoval, že policisté samozřejmě při výkonu svých pravomocí vzájemně spolupracují, je-li to možné a účelné, nicméně v daném případě jim zákon neumožňuje jakkoliv se řídit sdělením jiného policisty, ale jednoznačně se jejich postup odvíjí od toho, jaké údaje zjistí v databázi CEPAN. Na místě kontroly policisté sdělí údaje o nedoplatech v rozsahu jim přístupných, což se v daném případě nepochybně stalo, neboť řidič na základě policistou sdělených informací pokutu zaplatil.
24. Žalovaný netvrdil, že by se žalobce měl domáhat žalobou formulovaného nároku u jiného orgánu. Ve svém vyjádření toliko uvedl, že žalobce se své úvahy o nepravdivosti tvrzení celního úřadu nemůže domáhat žalobou na ochranu před nezákonným zásahem proti Policii ČR.
25. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Podle § 42a odst. 1 zákona o policii policista je oprávněn při kontrole motorového vozidla požadovat po řidiči tohoto vozidla uhrazení jeho nedoplatku nebo nedoplatku provozovatele tohoto vozidla na pokutě za přestupek podle zákona o silničním provozu, zákona o pozemních komunikacích nebo zákona o silniční dopravě, umožní-li mu uhrazení nedoplatku na místě kontroly motorového vozidla v hotovosti a bezhotovostním převodem, k němuž je dán platební příkaz prostřednictvím platební karty, a to pouze v případě, pokud a) byla pokuta, jejímž neuhrazením vznikl nedoplatek, uložena celním úřadem, nebo b) byl nedoplatek na této pokutě předán k vymáhání obecnému správci daně.
27. Podle § 42a odst. 2 zákona o policii nedoplatkem se pro účely tohoto zákona rozumí nedoplatek, u kterého není povoleno posečkání jeho úhrady nebo rozložení jeho úhrady na splátky.
28. Podle § 42a odst. 3 zákona o policii poskytnutí informace o nedoplatku podle odstavce 1 provozovatele motorového vozidla řidiči tohoto vozidla není porušením mlčenlivosti podle daňového řádu.

29. Podle § 42a odst. 4 zákona o policii je-li nedoplatek podle odstavce 1 uhrazen na místě kontroly motorového vozidla, policista vystaví řidiči tohoto vozidla potvrzení o jeho uhrazení. Je-li nedoplatek podle odstavce 1 uhrazen v hotovosti, předá policie peněžní prostředky nejpozději následující pracovní den obecnému správci daně příslušnému podle místa jeho uhrazení.
30. Podle § 42a odst. 5 zákona o policii Generální ředitelství cel poskytne policii způsobem umožňujícím dálkový a nepřetržitý přístup informace nezbytné pro účely zjištění výše nedoplatku podle odstavce 1.
31. Podle § 42b odst. 1 zákona o policii není-li nedoplatek podle § 42a odst. 1 uhrazen na místě kontroly motorového vozidla, přikáže policista řidiči jízdu na nejbližší vhodné místo z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a a) zadrží tabulky státní poznávací značky (dále jen „registrační značka“) motorového vozidla; pokud je řidič motorového vozidla odmítne na výzvu policisty vydat, tabulky registrační značky odejme, nebo b) zabráni motorovému vozidlu v jízdě použitím technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla.
32. Podle § 42b odst. 7 zákona o policii policista nemusí v případech hodných zvláštního zřetele zadržet tabulky registrační značky motorového vozidla nebo zabránit motorovému vozidlu v jízdě. O tomto postupu sepíše úřední záznam, který obsahuje a) údaje o kontrolovaném motorovém vozidle, b) údaje o osobě, která byla řidičem kontrolovaného motorového vozidla, c) identifikační údaje osoby, která má nedoplatek podle § 42a odst. 1, d) výši nedoplatku podle § 42a odst. 1 a e) důvod, pro který policista nepostupoval podle odstavce 1.
33. Ochranu před nezákonným zásahem může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s.ř.s. poskytnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008 č.j. 2 Aps 1/2005-65).
34. Soud souhlasí se žalobcem, že první, druhá, čtvrtá a pátá podmínka algoritmu posouzení ochrany před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 s.ř.s. jsou splněny. Žalobce, který je provozovatelem vozidla kontrolovaného ve smyslu § 42a odst. 1 zákona o policii, mohl být přímo zkrácen na svých právech, neboť řidičem uhrazená pokuta v průběhu silniční kontroly byla policistou identifikována jako nedoplatek, který je evidován na daňovém účtu žalobce (první a druhá podmínka). Je též zřejmé, že realizace silniční kontroly představuje faktický úkon, nikoli rozhodnutí, neboť policista při plnění svých povinností podle § 42a zákona o policii nevydává rozhodnutí, nýbrž toliko pokyn, resp. výzvu k úhradě nedoplatku, jehož existenci zjistí v databázi CEPAN. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že v databázi CEPAN jsou evidovány nedoplatky plynoucí z pravomocně uložených a vykonatelných pokut, které nebyly uhrazeny do data jejich splatnosti. Policista, který provádí silniční kontrolu, tak vykonává působnost (správního) orgánu, který evidované

nedoplatky pouze vybírá a jejich úhradu stvrzuje vystavením potvrzení, a nečiní tedy v tomto směru žádné rozhodnutí (čtvrtá podmínka). Nepochybné je i to, že výzva k úhradě nedoplatku, byť bezprostředně adresovaná řidiči, který nebyl provozovatelem předmětného motorového vozidla, byla zaměřena přímo vůči žalobci jakožto subjektu, který měl v době silniční kontroly záznam o nedoplatku v databázi CEPAN (pátá podmínka).

35. Pro úplnost soud dodává, že o stížnosti, kterou žalobce podal podle § 42d zákona o policii na postup zasahujícího policisty, nevydává příslušný orgán rozhodnutí a stěžovateli pouze sdělí výsledky svého šetření. Zásah tak, jak jej žalobce popsal, tedy nebyl předmětem rozhodovací činnosti správního orgánu, a žalobce proto z pohledu subsidiarity zásahové žaloby zejména k žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 s.ř.s. zvolil správný žalobní typ.
36. Soud však neshledal naplnění třetí podmínky, tedy že zásah byl nezákonný. Zásah je nezákonný, je-li v rozporu s objektivním právem. Typickým důvodem nezákonnosti bude rozpor s normami, zpravidla procesními, které regulují uplatnění a realizaci daného zásahu. V nyní projednávané věci je předmětem posouzení postup policisty, který při silniční kontrole požadoval po řidiči motorového vozidla provozovaného žalobcem úhradu nedoplatku na pokutě na základě oprávnění zakotveného v ustanovení § 42a zákona o policii. Citovaná právní úprava opravňuje policistu, aby v rámci silniční kontroly vybral od řidiče motorového vozidla pokutu, která je evidována v databázi CEPAN jako nedoplatek pokuty uložené řidiči či provozovateli motorového vozidla za přestupek podle zákona o silničním provozu, zákona o pozemních komunikacích nebo zákona o silniční dopravě.
37. Správcem databáze CEPAN je Celní správa České republiky, která prostřednictvím Generálního ředitelství cel ve smyslu § 42a odst. 5 zákona o policii poskytuje policii dálkový a nepřetržitý přístup k informacím zachyceným v této databázi za účelem zjištění výše nedoplatku, který je příslušným celním úřadem evidován. Policista, který v rámci silniční kontroly lustrací v databázi CEPAN zjistí, že řidič či provozovatel kontrolovaného motorového vozidla má evidován nedoplatek na pokutě za přestupek dle výše specifikovaných zákonů, nemá prostor pro uplatnění diskrece s výjimkou případů, kdy vyjdou najevo důvody zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 42b odst. 7 zákona o policii. Policista tedy postupuje v souladu s ustanovením § 42a zákona o policii, pokud v databázi CEPAN zjistí nedoplatek a řidiče motorového vozidla vyzve k jeho úhradě, a pokud současně v intencích § 42b odst. 7 zákona o policii nedetekuje okolnosti, které by pro svůj zvláštní význam mohly odůvodnit nepřijetí opatření v podobě zadržení tabulek státní poznávací značky a zabránění v jízdě vozidla. Takový postup policisty je proto zcela zákonný.
38. Na tomto místě soud poznamenává, že žalobce blíže nepopsal, jak měla předmětná silniční kontrola probíhat, zejména, zda byl policista ze strany řidiče výslovně žádán o sdělení konkrétních údajů o nedoplatecích a případně jakých, a jakým způsobem měl policista na určitý požadavek řidiče v tomto ohledu reagovat. Z pouhého tvrzení žalobce obsaženého v replice, že „*řidiči nikdo nesdělil, v jakých konkrétních rozhodnutích měl nedoplatek mít původ*“, jednak nelze seznat, zda byl řidič v komunikaci s policistou aktivní či jen pasivně očekával, že mu policista sám iniciativně poskytne informace o původu požadovaného nedoplatku, jednak si nelze nevšimnout, že žalobce zjevně reagoval (až) na vyjádření žalovaného, který

uvedl, že „*Policii ČR je Generálním ředitelstvím cel umožněn nepřetržitý přístup do databáze CEPAN k získání informace o výši nedoplatku a detailním informacím o jeho původu*“, přičemž v replice bez další specifikace konstatoval, že řidiči se nedostalo informace o původu jeho nedoplatku na pokutě. Nejen ve světle těchto skutečností a veskrze jen obecných tvrzení žalobce je však pro věc podstatné pouze to, že policista nemá povinnost v rámci realizované silniční kontroly poskytovat detailní informace o nedoplatcích, a to bez ohledu na to, jaké dílčí údaje k evidovaným nedoplatkům může z databáze CEPAN zjistit. Aplikovaná právní úprava zákona o policii vychází z pravomocí Policie ČR, která není zákonem pověřena k vedení agendy spojené s nedoplatky na pokutách. Policie ČR proto nemá k dispozici nástroje, pomocí kterých by mohla zjišťovat a ověřovat existenci rozhodnutí o pokutách, ať již ve smyslu toho, zda tato rozhodnutí nabyla právní moci a jsou vykonatelná, či zda pravomocně uložená a již splatná pokuta byla přestupcem (dříve) uhrazena. Z dotčené úpravy nikterak nevyplývá a vzhledem k uvedeným mezím pravomocí Policie ČR ani vyplývat nemůže, že by policista mohl požadovat úhradu nedoplatku až v okamžiku, kdy řidiči sdělí, v jakých konkrétních rozhodnutích má předmětný nedoplatek původ. Naopak je povinen tuto úhradu požadovat, je-li z údajů jemu v daný okamžik zjistitelných z databáze CEPAN zřejmé, že nedoplatek na pokutě je u kontrolovaného řidiče či provozovatele motorového vozidla v systému evidován. Je pak na řidiči, aby policistu případně konfrontoval s jinou (relevantní) skutečností, než která vyplývá z údajů evidovaných v databázi CEPAN; policista však není povinen předvídat, že evidované údaje nemusí odpovídat skutečnosti. Nutno dodat, že v nyní posuzované věci žalobce netvrdil, že by řidič vozidla jakýmkoli způsobem nedoplatek na pokutě v průběhu silniční kontroly negoval.

39. Pakliže by v databázi CEPAN byly evidovány neaktuální či jinak nesprávné údaje o nedoplatcích, může řidič vozidla při silniční kontrole předložit především doklad o zaplacení pokuty. V takové situaci se zasahujícímu policistovi otevře prostor pro úvahu, zda bude postupovat podle § 42b odst. 1 zákona o policii a přistoupí k odebrání tabulky státní poznávací značky a zabráni vozidlu v další jízdě, či od těchto opatření upustí. I přesto, že řidič (provozovatel vozidla) nemá zákonnou povinnost disponovat dokladem prokazujícím úhradu pokuty, nepochybně je v jeho zájmu, aby o provedených úhradách měl přehled a byl schopen je i v případě silniční kontroly doložit. V opačném případě se vystavuje riziku, že policista při silniční kontrole z databáze CEPAN zjistí, že nedoplatek je stále u řidiče či provozovatele vozidla evidován (k odpovědnosti žalovaného za správnost obsahu evidovaných údajů viz též dále).
40. Žalobce ničím relevantně nezpochybnil, že v době předmětné kontroly byl policistou nedoplatek na pokutě provozovatele kontrolovaného vozidla v databázi CEPAN zjištěn. Soud proto pouze na okraj v této souvislosti podotýká, že si lze jen stěží představit situaci, že by policista sdělení o nedoplatku na pokutě neopíral o zjištění získané náhledem do databáze CEPAN, nbo-li že by o existenci nedoplatku toliko fabuloval. Ačkoli takový případný exces nelze v obecné rovině zcela vyloučit, v nyní projednávané věci nic nenasvědčuje tomu, že by se policista uchýlil ke zneužití své pravomoci naznačeným způsobem. Ostatně mezi účastníky není sporu o tom, že kontrolu provádějící policista vystavil řidiči potvrzení o provedené platbě v hotovosti, kdy obsahem tohoto potvrzení je mimo jiné údaj o ID subjektu, u něhož je v databázi CEPAN evidován nedoplatek na pokutě. Jinými slovy, pokud byl policistou identifikován údaj, kterým se ztotožňuje subjekt provozující kontrolované motorové vozidlo s evidovaným nedoplatkem, je zřejmé,

že policista musel vycházet z údajů, které se mu zobrazily v databázi CEPAN. Bezpředmětná je proto i polemika o tom, kdy mohla a měla být na účet celního úřadu připsána pokuta, kterou uhradil řidič motorového vozidla prostřednictvím platební karty při silniční kontrole, která proběhla tentýž den již v dopoledních hodinách. Nad rámec potřebného odůvodnění však soud považuje za vhodné korigovat názor žalobce, že platba inkasovaná pomocí platební karty je okamžitě zaúčtována na účet příjemce této platby, tj. zde na účet celního úřadu. Skutečnost, že online platební terminál informuje o schválení platby, neznámá, že je daná transakce již též dokončena připsáním platby na účet příjemce. Při platbě kartou je inkasovaná částka zpravidla nejprve blokována (rezervována) na účtu plátce a teprve následně, a to v horizontu i několika dní, může být připsána na účet příjemce. Lhůty pro provedení platebních transakcí jsou upraveny v § 169 a násl. zákona o platebním styku.

41. Ani související námitka, že policejní orgány měly zajistit předání informace o provedené úhradě pokuty při předcházející silniční kontrole, není opodstatněná. Policie ČR není oprávněna vést evidenci nedoplateků, a nemůže do ní proto ani zasahovat, neboli nemůže sama určovat, kdy je nedoplatek zaplacen. I pokud by si hlídky policie předávaly informace o vybraných pokutách na nedoplatecích, byl by příslušník při každé následující silniční kontrole povinen vycházet z údajů, které v daný okamžik zjistí z databáze CEPAN. V tomto ohledu lze poznamenat, že nelze vyloučit ani situaci, kdy je databáze CEPAN i v průběhu jednoho dne doplněna (aktualizována) o další údaje o nedoplatecích u provozovatele motorového vozidla, které bylo v ten den již kontrolováno a jehož řidič zaplatil dříve evidovaný nedoplatek.
42. Soud k tomu dodává, že z dikce ustanovení § 42a odst. 5 zákona o policii vyplývá, že policie má při nahlížení do databáze CEPAN přístup pouze k těm údajům, které jsou nezbytné pro účely zjištění výše nedoplatku. Je proto vyloučeno, aby se policistovi, který provádí silniční kontrolu, ukázaly informace o provozovateli motorového vozidla, který nedoplatek již evidován nemá.
43. Jak již bylo uvedeno shora, Policie ČR může toliko nahlížet do databáze CEPAN, a nikoli prověřovat aktuálnost či správnost údajů v ní uvedených. Zjistí-li policista evidovaný nedoplatek, nemá, vyjma posouzení případů zvláštního zřetele hodných (viz výše), prostor pro uvážení, zda bude úhradu nedoplatku požadovat či nikoli, a pokutu tedy musí vybrat, resp. vyzvat řidiče k její úhradě, nebrání-li mu v tom (technická) nemožnost uhradit pokutu přímo na místě kontroly motorového vozidla. V dané věci je proto irelevantní, zda údajně totožná pokuta byla tentýž den uhrazena jiným řidičem motorového vozidla, jehož provozovatelem byl žalobce. Stejně tak není podstatné, zda nedoplatek na pokutě neexistoval z jiného důvodu. Soud znovu připomíná, že žalobce ani nepopsal průběh silniční kontroly, a především netvrdil a nedoložil, že by řidič kontrolovaného vozidla jakkoli informoval zasahujícího policistu o nesprávnosti (neaktuálnosti) údajů v databázi CEPAN. I pokud by se žalobní tvrzení o duplicitním zaplacení pokuty či o neexistenci nedoplatku zakládalo na pravdě (tj. pokud by žalobce nyní v žalobě doložil, že nedoplatek byl v databázi CEPAN evidován v době silniční kontroly nesprávně), nemohlo by to nic změnit na tom, že policista postupoval v souladu se zákonem o policii a během silniční kontroly se nedopustil jednání, na základě kterého by provedený zásah (popsaný v petitu žaloby) bylo možno posoudit jako nezákonný, neboť vycházel z údajů, které se mu v databázi CEPAN

zobrazily v době silniční kontroly, přičemž nebyl jakkoli konfrontován s potvrzením o úhradě pokuty či jinou (alespoň věrohodnou) skutečností o neexistenci nedoplatku.

44. K tvrzení žalobce, že odpovědnost žalovaného jakožto orgánu veřejné moci je objektivní a žalobce nemůže žalovat jiný správní orgán, neboť odejmutím registrační značky hrozil žalovaný, resp. příslušník žalovaného, soud předně uvádí, že žalobce konstruuje pasivní legitimaci žalovaného poněkud účelově. Jak soud konstatoval shora, žalovaný nemá pravomoc evidovat nedoplatky na pokutách za dopravní přestupky, a při silniční kontrole je oprávněn toliko požadovat zaplacení pokuty, resp. tuto pokutu od řidiče motorového vozidla vybrat. Správcem databáze CEPAN je Celní správa České republiky, která tak nese případnou odpovědnost za to, že v této evidenci jsou pro účely silniční kontroly správné (aktuální) údaje. Je-li žalobce přesvědčen, že nedoplatek na pokutě v době předmětné silniční kontroly neexistoval (ať již z jakéhokoli důvodu), musí se ve věci takového případného pochybení (spočívajícího v neaktualizovaném či nesprávném záznamu v databázi CEPAN) obrátit na příslušný celní úřad (což zjevně učinil). Nepodstatný je v tomto ohledu důraz, který žalobce klade na průběh silniční kontroly a skutečnost, že řidič motorového vozidla byl konajícím příslušníkem upozorněn na možnost použití donucujících opatření, pokud pokutu na místě neuhradí. Soud opět připomíná, že policie nemohla postupovat jiným způsobem, než řidiče vyzvat k zaplacení zjištěného nedoplatku. Poučení o druhu donucujících prostředků a důvodech jejich použití ve smyslu § 42b odst. 1 zákona o policii nepředstavuje za výše žalobcem předestřených skutkových okolností nezákonnou výhrůžku, nýbrž legitimní a pro kontrolovaného účastníka silničního provozu transparentní jednání policejního orgánu.
45. Irelevantní je i námitka, v níž žalobce rozporuje důvody, o které žalovaný opřel své vyrozumění, jímž vyřídil stížnost žalobce, jakož námitka vztahující se k obsahu odpovědi, kterou na žádost žalobce sdělil celní úřad. Žalobce, který je pánem sporu, a určuje tedy předmět řízení, v návrhu výroku soudního rozhodnutí (petitu) specifikoval zásah jednoznačně tak, že se jedná o postup policisty při silniční kontrole, nikoli že má být posouzen způsob, jakým byla vyřízena stížnost žalobce podaná podle § 42d zákona o policii či zodpovězen dotaz adresovaný žalobcem celnímu úřadu. Ze shora učiněných závěrů je zároveň zřejmé, že soud nepřisvědčil argumentaci žalobce, že policie je povinna při silniční kontrole informovat řidiče o pravomocných a vykonatelných rozhodnutích, na základě kterých byla pokuta uložena. Nad rámec nutného odůvodnění soud proto jen konstatuje, že žalovaný nemohl žalobci v rámci vyřizování stížnosti sdělit (identifikovat) rozhodnutí, ze kterého (z nichž) požadovaný nedoplatek pochází, jelikož takovými informacemi vzhledem k vymezení své pravomoci nedisponuje. K odpovědi celního úřadu lze též toliko *obiter dictum* poznamenat, že žalobci sice celní úřad neodpověděl vyčerpávajícím způsobem, nicméně žalovaný ke svému vyjádření k žalobě přiložil mimo jiné sdělení celního úřadu, z něhož lze zjistit údaje o rozhodnutích, kterými byly žalobci uloženy pokuty ve výši přesahující předmětný nedoplatek, resp. ve výši, která nesvědčí o tom, že by pokuta byla vybrána duplicitně. Soud však důkaz touto listinou ani dalšími účastníky označenými důkazy neshledal potřebným provést, neboť pro posouzení věci jsou tyto důkazní prostředky nadbytečné. Z tohoto důvodu soud ve věci nenařizoval jednání a za splnění podmínek dle § 51 s.ř.s. rozhodl bez nařízení jednání.

46. Jelikož soud neshledal žalobu důvodnou, podle § 87 odst. 3 s. ř. s. ji prvním výrokem rozsudku zamítl. Druhý výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný, přičemž žalovanému žádné účelně vynaložené náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 28. ledna 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu